

Λίνκολν και Μαρξ: Η διατλαντική σύγκλιση δύο επαναστατών

του Robin Blackburn (Μετάφραση: Ηλίας Σιούτας και Μαρία Τζανακοπούλου)
Ο Αβραάμ Λίνκολν, ως πρόεδρος, επέλεξε να απαντήσει σε μια «Προκήρυξη» από την Διεθνή Ένωση Εργατών (σ.σ: από δω και στο εξής ΔΕΕ), με έδρα το Λονδίνο. Η «Προκήρυξη», που συντάχθηκε από τον Καρλ Μαρξ, συνεχάρη τον Λίνκολν για την επανεκλογή του για μια δεύτερη θητεία. Μέσα από μια σειρά ηχηρών και πολύπλοκων σκέψεων, η «Προκήρυξη» προανήγγειλε την κοσμοϊστορική σημασία μιας διαδικασίας που προοριζόταν να εξελιχθεί σε ένα πόλεμο κατά της δουλείας. Η «Προκήρυξη», δήλωνε ότι η νίκη του Βορρά θα είναι ένα σημείο καμπής για την πολιτική του δέκατου ένατου αιώνα, μια επιβεβαίωση της ελεύθερης εργασίας και μια ήττα για τους πιο αντιδραστικούς καπιταλιστές που εξαρτώνταν από τη δουλεία και τη φυλετική καταπίεση.

Ο Λίνκολν έβλεπε μόνο μια ελάχιστη επιλογή από τη χιονοστιβάδα της αλληλογραφίας που του εστάλη, ενώ προσέλαβε αρκετούς γραμματείς για να ασχοληθούν με το θέμα. Αλλά ο πρέσβης των ΗΠΑ στο Λονδίνο, Charles Francis Adams, αποφάσισε να διαβιβάσει την «Προκήρυξη» στην Ουάσιγκτον. Η ενίσχυση κάθε συμβόλου υποστήριξης για την Ένωση ήταν κομβική για την αποστολή του Adams. Η Διακήρυξη Χειραφέτησης του Ιανουαρίου του 1863, είχε κάνει αυτό το έργο πολύ πιο εύκολο, αλλά υπήρχαν ακόμα πολλά τμήματα της βρετανικής ελίτ που στέκονταν θετικά ως προς την Συνομοσπονδία (σ.σ: το «κράτος» του Νότου) ενώ κάποια από αυτά υποστήριζαν τη διπλωματική της αναγνώριση υπό τον όρο της αποδοχής μιας τέτοιας αναγνώρισης από την κοινή γνώμη.

Η «Προκήρυξη» περιείχε, εκτός από την υπογραφή του Μαρξ και αυτές πολλών επιφανών Βρετανών συνδικαλιστών, καθώς και Γάλλων σοσιαλιστών και Γερμανών σοσιαλδημοκρατών. Ο Πρέσβης έγραψε στην ΔΕΕ, εξηγώντας ότι ο πρόεδρος του ζήτησε να μεταφέρει την απάντησή του προς την «Προκήρυξη» τους. Τους ευχαρίστησε για την υποστήριξή τους και εξέφρασε την πεποίθησή του ότι η ήττα της ανταρσίας θα ήταν πράγματι μια νίκη για την υπόθεση της ανθρωπότητας παντού. Δήλωσε ότι η χώρα του θα απέχει από «παράνομες παρεμβάσεις», αλλά παρατήρησε ότι «Οι Ηνωμένες Πολιτείες θεωρούν την υπόθεση της παρούσας σύγκρουσης με τους δουλοκτήτες αντάρτες, ως υπόθεση της ανθρώπινης φύσης, και αντλούν θάρρος για να επιμείνουν από την συγκατάθεση των εργαζομένων της Ευρώπης».

Ο Λίνκολν θα ευχόταν να μπορούσε να ευχαριστήσει τους Βρετανούς εργαζόμενους, ειδικά εκείνους που υποστήριζαν τον Βορρά, παρά την ένταση που προκλήθηκε από τον Βόρειο ναυτικό αποκλεισμό και την επακόλουθη εμφάνιση του «λιμού του βαμβακιού». Η εμφάνιση ονομάτων πολλών γερμανών επαναστατών δεν θα τον εξέπληξε· η ήττα των επαναστάσεων του 1848 στην Ευρώπη είχε διογκώσει την πλημμύρα των γερμανών μεταναστών που έφταναν στη Βόρεια Αμερική. Λίγο πριν από αυτό - το 1843 –ακόμη και ο ίδιος ο Μαρξ είχε σκεφτεί την μετανάστευση στο Τέξας, φτάνοντας στο σημείο να ζητήσει από το δήμαρχο της Trier , της γενέτειρας του, άδεια μετανάστευσης.

Ποια διαδρομή θα έπαιρνε η παγκόσμια ιστορία αν ο Μαρξ είχε γίνει ένας Τεξανός; Δεν θα μάθουμε ποτέ. Αυτό που ξέρουμε όμως είναι ότι ο Μαρξ παρέμεινε σε επαφή με πολλούς από τους εξόριστους. Το διάσημο δοκίμιό του με τίτλο «Η Δέκατη όγδοη Μπρυμαίρ του Λουδοβίκου Ναπολέοντα» εκδόθηκε για πρώτη φορά στη Νέα Υόρκη στα γερμανικά. Πολλοί Γερμανοί μετανάστες, αν και σίγουρα όχι το σύνολό τους, ήταν ριζοσπάστες. Με τις

μπυραρίες τους, τα πατριωτικά τραγούδια τους και τα νηπιαγωγεία τους, βοήθησαν να διευρυνθεί η ευδιάκριτα πουριτανική κουλτούρα του Ρεπουμπλικανισμού. Είχαν εκπαιδευτεί να περιφρονούν την δουλοκτησία και τελικά σχεδόν διακόσιες χιλιάδες Γερμανο-Αμερικανοί κατετάγησαν εθελοντικά στο στρατό της Ένωσης.

Υπήρχε μια συγγένεια μεταξύ του γερμανικού δημοκρατικού εθνικισμού του 1848 και του δόγματος της ελεύθερης εργασίας του νεοσύστατου Ρεπουμπλικανικού Κόμματος των ΗΠΑ. Έτσι δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι μια σειρά από φίλους και συντρόφους του Μαρξ όχι μόνο έγιναν ένθερμοι υποστηρικτές της υπόθεσης των Βόρειων, αλλά ανελήχθησαν σε ανώτερες στρατιωτικές βαθμίδες. Ο Joseph Weydemeyer και ο August Willich, δύο πρώην μέλη του Κομμουνιστικού Συνδέσμου, προήχθησαν καταρχήν στον βαθμό του συνταγματάρχη και στη συνέχεια σε Στρατηγό.

Ο Λίνκολν μπορεί να είχε αναγνωρίσει το όνομα του Καρλ Μαρξ, όταν διάβασε την «Προκήρυξη» της ΔΕΕ, αφού ο Μαρξ ήταν ένας γόνιμος συνεργάτης στη New York Daily Tribune, την μεγαλύτερη σε επιρροή Ρεπουμπλικανική εφημερίδα της δεκαετίας του 1850. Ο Charles A. Dana, εκδότης της Tribune, συνάντησε για πρώτη φορά τον Μαρξ στην Κολωνία το 1848, σε μια εποχή που ο τελευταίος επιμελούνταν την πολυδιαβασμένη Neue Rheinische Zeitung. Το 1852, ο Dana κάλεσε τον Μαρξ να γίνει ανταποκριτής για την Tribune. Κατά την επόμενη δεκαετία έγραψε - με λίγη βοήθεια από τον φίλο του Ένγκελς - πάνω από πεντακόσια άρθρα για την Tribune. Εκατοντάδες από αυτά τα άρθρα έχουν δημοσιευθεί με το όνομα του Μαρξ, αλλά ογδόντα τέσσερα εμφανίστηκαν ως ανυπόγραφα editorials. Ο Μαρξ έγραψε για ένα παγκόσμιο φάσμα θεμάτων, μερικές φορές καταλαμβάνοντας δύο ή τρεις σελίδες μιας εφημερίδας συνόλου δεκαέξι σελίδων.

Μόλις ξεκίνησε ο εμφύλιος πόλεμος, οι αμερικανικές εφημερίδες έχασαν το ενδιαφέρον τους για ξένη κάλυψη, εκτός εάν σχετιζόταν άμεσα με τον πόλεμο. Ο Μαρξ έγραψε πολλά άρθρα για τις ευρωπαϊκές εφημερίδες, εξηγώντας τι διακυβεύεται στη σύγκρουση και αμφισβητώντας την αξίωση, ευρέως διαδεδομένη στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, ότι η δουλεία δεν είχε σε τίποτα να κάνει με τη σύγκρουση. Σημαντικά τμήματα της βρετανικής και της γαλλικής ελίτ είχαν ισχυρές εμπορικές σχέσεις με τον αμερικάνικο Νότο, αγοράζοντας τεράστιες ποσότητες βαμβακιού καλλιεργημένου από σκλάβους. Αλλά ορισμένοι ευρωπαίοι φιλελεύθεροι, χωρίς άμεση σύνδεση με την οικονομία των σκλάβων υποστήριζαν ότι η απόσχιση των νότιων πολιτειών έπρεπε να γίνει αποδεκτή λόγω της αρχής της αυτοδιάθεσης. Επιτέθηκαν στην επιλογή του Βορρά για πόλεμο και την αδυναμία του να καταγγείλει τη δουλεία.

Στα μάτια του Μαρξ, οι Βρετανοί παρατηρητές που ισχυρίζονταν ότι αποδοκιμάζουν τη δουλεία άλλα υποστήριζαν ακόμη την Συνομοσπονδία ήταν απλά ψεύτες. Επιτέθηκε στη βαθιά ριζωμένη εχθρότητα προς το Βορρά, η οποία ήταν εμφανής στον Economist και τους Times (Λονδίνο). Τα άρθρα αυτά ισχυρίζονταν ότι η πραγματική αιτία της σύγκρουσης ήταν ο Βόρειος προστατευτισμός έναντι του ελεύθερου εμπορίου που υιοθετούνταν από το Νότο. Ο Μαρξ αντέκρουσε τα επιχειρήματά τους σε μια σειρά από λαμπρά άρθρα για την Die Presse, ένα βιεννέζικο έντυπο, στο οποίο κατεδάφισε καυστικά τον οικονομικό τους ντετερμινισμό, και αντ'αυτού σκιαγράφησε έναν εναλλακτικό απολογισμό - ευφυή, δομικό και πολιτικό- για την καταγωγή του πολέμου.

Ο Μαρξ επέμεινε ότι η απόσχιση είχε παρακινηθεί από τους πολιτικούς φόβους της ελίτ του Νότου. Ήξεραν ότι η εξουσία στο εσωτερικό της Ένωσης στρέφονταν εναντίον τους. Ο Νότος έχανε τη σφιχτή λαβή του στα ομοσπονδιακά θεσμικά όργανα, λόγω της δυναμικής

των Βόρειο-Δυτικών, που αποτελούσε προορισμό για πολλούς νέους μετανάστες. Καθώς η Βορειοδυτική Επικράτεια ωρίμαζε σε ελεύθερες πολιτείες, ο Νότος βρέθηκε με πλεονάζοντα αριθμό πολιτειών. Ο Βορράς ήταν απρόθυμος να αναγνωρίσει τυχόν νέες πολιτείες σκλάβων. Οι ιδιοκτήτες σκλάβων είχαν αποξενώσει τους Βόρειους, απαιτώντας από αυτούς να συλλάβουν και να επιστρέψουν τους δραπέτες δούλους, αλλά ήξεραν ότι χρειαζόταν την αμέριστη υποστήριξη των συμπολιτών τους αν ήταν να υπερασπιστούν τον «ιδιότυπο θεσμό» τους. Η εκλογή του Λίνκολν θεωρήθηκε ως μια θανάσιμη απειλή, καθώς δε χρωστούσε τίποτα στους Νότιους και είχε υποσχεθεί να αντιταχθεί σε κάθε επέκταση της δουλείας.

Ο Μαρξ υποστήριξε πλήρως την υπόθεση της Ένωσης, ακόμη και όταν ο Lincoln αρχικά αρνήθηκε να ορίσει τη χειραφέτηση ως έναν από τους στόχους του πολέμου. Ο Μαρξ πίστευε ότι η σύγκρουση των αντίπαλων κοινωνικών καθεστώτων, με βάση τα αντιτιθέμενα συστήματα εργασίας, αργά ή γρήγορα θα έρχονταν στην επιφάνεια σαν το πραγματικό ζήτημα. Ενώ υποστήριζε σταθερά τον Βορρά, έγραφε ότι η Ένωση θα θριαμβεύσει μόνον εάν η επιτροπή υιοθετούσε τα επαναστατικά μέτρα κατά της δουλείας, που υποστηρίζονταν από τον Wendell Phillips και άλλους ριζοσπαστικούς υπέρμαχους της κατάργησης της δουλείας (σ.σ: abolitionists). Ήταν ιδιαίτερα εντυπωσιασμένος από ομιλίες του Phillips το 1862, που ζητούσε να χτυπηθούν όλοι οι συμβιβασμοί με τη δουλεία. Επιδοκιμαστικά αναφέρεται στην ρήση του Phillips ότι «ο Θεός είχε τοποθετήσει τον κεραυνό της χειραφέτησης» σε Βόρεια χέρια και αυτά θα πρέπει να τον χρησιμοποιήσουν.

Ο Μαρξ συνέχισε να αλληλογραφεί με τον Dana και να του στέλνει τα άρθρα του (ο Dana μιλούσε άπταιστα τα γερμανικά). Αλλά αυτή τη φορά ο Dana είχε αφήσει τον κόσμο της δημοσιογραφίας για να γίνει «τα μάτια και τα αυτιά» του Λίνκολν ως ειδικός επίτροπος του Υπουργείου Πολέμου, περιοδεύοντας στα μέτωπα και αναφέροντας στο Λευκό Οίκο ότι ο Ulysses Grant ήταν ο άνθρωπος που έπρεπε να υποστηριχθεί. Ο Μαρξ υποστήριξε στην Die Presse τον Μάρτη του 1862 ότι οι στρατοί της Ένωσης θα έπρεπε να εγκαταλείψουν τη στρατηγική της περικύκλωσης και θα έπρεπε να προσπαθήσουν να κόψουν την Συνομοσπονδία στα δύο. Ο Dana μπορεί να είχε παρατηρήσει ότι ο Grant είχε καταλήξει στο ίδιο συμπέρασμα με το ένστικτο και την εμπειρία του. Το 1863, ο Dana έγινε Βοηθός Γραμματέας του Υπουργείου Πολέμου.

Ο Μαρξ ήταν γοητευμένος όταν ο Lincoln - παίρνοντας θάρρος από την εκστρατεία των abolitionists και την ριζοσπαστικοποίηση της Βόρειας κοινής γνώμης - ανακοίνωσε την πρόθεσή του να εκδώσει μια Διακήρυξη Χειραφέτησης τον Ιανουάριο του 1863. Η Διακήρυξη θα καθιστούσε δύσκολο για την βρετανική ή την γαλλική κυβέρνηση να χορηγήσει διπλωματική αναγνώριση στη Συνομοσπονδία. Επέτρεψε επίσης την εγγραφή των απελεύθερων μαύρων (σ.σ: στο αρχικό κείμενο freedmen) στο στρατό της Ένωσης.

Ο Μαρξ και ο Λίνκολν είχαν πολύ αποκλίνουσες απόψεις για τις επιχειρήσεις και την μισθωτή εργασία, αλλά από τη σημερινή σκοπιά μοιράστηκαν κάτι σημαντικό: και οι δύο απεχθανόταν την εκμετάλλευση και θεωρούσαν την εργασία ως την απόλυτη πηγή αξίας. Στο πρώτο μήνυμα προς το Κογκρέσο, τον Δεκέμβριο του 1861, ο Λίνκολν επέκρινε την "προσπάθεια να τοποθετηθεί το Κεφάλαιο επί ίσους όρους, αν όχι υπεράνω της εργασίας στη δομή της κυβέρνησης. «Αντ' αυτού», επέμεινε ότι, «η εργασία είναι πρότερη και ανεξάρτητη του κεφαλαίου. Το κεφάλαιο είναι μόνο ο καρπός της εργασίας ... Η εργασία είναι ανώτερη του κεφαλαίου, και αξίζει πολύ υψηλότερης εκτίμησης» .

Ο Λίνκολν πίστευε ότι στην Αμερική ο μισθωτός εργάτης ήταν ελεύθερος να ανέβει από τις

δικές του προσπάθειες και μπορούσε να γίνει επαγγελματίας, ή ακόμα και εργοδότης. Ο Μαρξ θεωρούσε ότι αυτή η εικόνα της κοινωνικής κινητικότητας ήταν μια οφθαλμαπάτη, και ότι μόνο μια χούφτα εργατών θα μπορούσε να επιτύχει την απόκτηση οικονομικής ανεξαρτησίας.

Για τον Μαρξ, ο μισθωτός εργάτης ήταν μόνο εν μέρει ελεύθερος, αφού αναγκάζονταν να πουλήσει την εργασία του σε άλλον, έτσι ώστε ο ίδιος και η οικογένειά του να ζήσει. Αλλά, εφόσον δεν ήταν ένας σκλάβος, ο ελεύθερος εργαζόμενος θα μπορούσε να οργανώσει και προκαλέσει αναταραχή για, ας πούμε, μια μικρότερη εργάσιμη ημέρα και δωρεάν εκπαίδευση. Ο Weydemeyer είχε ξεκινήσει μια Αμερικανική Ομοσπονδία Εργασίας το 1853 που υποστήριζε αυτούς τους στόχους και στην οποία δηλώνονταν οι γραμμές της ανοιχτές σε όλους, «ανεξάρτητα από το επάγγελμα, τη γλώσσα, το χρώμα ή το φύλο. » Αυτά τα θέματα έγιναν κεντρικά στην πολιτική των οπαδών του Μαρξ στην Αμερική.

Η Δολοφονία του Λίνκολν οδήγησε τον Μαρξ να γράψει μία νέα «Προκήρυξη» από την ΔΕΕ στο διάδοχό του, με ένα γενναιόδωρο αφιέρωμα στον δολοφονηθέντα πρόεδρο. Σε αυτό το κείμενο, ο Μαρξ περιγράφει τον Λίνκολν ως «έναν άνθρωπο που ούτε τον αποπαίρνουν οι αντιξοότητες, ούτε τον μεθούν οι επιτυχίες... άκαμπτα πιέζοντας προς το μεγάλο στόχο του, μη συμβιβαζόμενος ποτέ με τυφλή βιασύνη, ωριμάζοντας αργά τα βήματα του, ποτέ αναπολώντας τα ... κάνοντας την τιτάνια του εργασία τόσο ταπεινά και απλά όσο οι ουρανό-γεννημένοι κυβερνήτες ντύνουν την κάθε μικρή επιτυχία τους με βερμπαλισμούς και διθυράμβους. Τέτοια, πράγματι, ήταν η σεμνότητα αυτού του μεγάλου και καλού ανθρώπου, που ο κόσμος ανακάλυψε ότι πρόκειται για ήρωα, μόνο αφού είχε πέσει μάρτυρας» . Ωστόσο, η τραγική απώλεια δεν θα μπορούσε να αποτρέψει τη νίκη των Βόρειων, ανοίγοντας το δρόμο για μια «νέα εποχή της χειραφέτησης της εργασίας» .

Ο Μαρξ και ο Ένγκελς σύντομα προβληματίστηκαν από τις δράσεις του Andrew Johnson, του νέου προέδρου. Στις 15 Ιουλίου του 1865, ο Ένγκελς έγραφε στον φίλο του, επιτιθέμενος στον Τζόνσον: «Το μίσος του για τους νέγρους βγαίνει όλο και πιο βίαια ... Αν τα πράγματα πάνε έτσι, μέσα σε έξι μήνες όλοι οι παλιοί κακοποιοί της απόσχισσης θα κάθονται στο Κογκρέσο στην Ουάσιγκτον. Χωρίς την ψηφοφορία των έγχρωμων, τίποτα δεν μπορεί να γίνει εκεί. » Οι ριζοσπάστες Ρεπουμπλικάνοι σύντομα κατέληξαν στο ίδιο συμπέρασμα.

Στο άμεσο απόηχο του πολέμου και χάρη εν μέρει στη δημοσίευση της «Προκήρυξης» της ΔΕΕ, η Διεθνής προσέλκυσε μεγάλο ενδιαφέρον και υποστήριξη στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Ο Μαρξ έβαζε τις τελευταίες πινελιές στο Κεφάλαιο: Τόμος Ι, το 1866-1867 και συμπεριέλαβε σε αυτό το προχωρημένο στάδιο ένα νέο τμήμα, πάνω στους καθορισμούς της διάρκειας της εργάσιμης ημέρας. Η πρόσκληση για μια εργάσιμη ημέρα οκτώ ωρών είχε αναδειχθεί ως ένα βασικό αίτημα σε διάφορες πολιτείες των ΗΠΑ. Το 1867, η ΔΕΕ χαιρέτισε την εμφάνιση ενός Εθνικού Εργατικού Συνδικάτου (σ.σ: από δω και πέρα ΕΕΣ) στις ΗΠΑ, που δημιουργήθηκε για να εξαπλώσει αυτή την απαίτηση ως ενοποιητικό στόχο.

Κατά την πρώτη Συνδιάσκεψη του, το ΕΕΣ δήλωσε: «Η Εθνική Εργατική Ένωση δεν γνωρίζει ούτε βορρά, ούτε νότο, ούτε ανατολή, ούτε δύση, ούτε χρώμα, ούτε φύλο όσον αφορά στο ζήτημα των δικαιωμάτων της εργασίας». Μέσα σε διάστημα ενός έτους, οκτώ διαφορετικές πολιτείες του Βορρά ενέκριναν την εργάσιμη ημέρα οκτώ ωρών για τους δημοσίους υπαλλήλους.

Οι περιοχές των Ηνωμένων Πολιτειών προσέφεραν πολύ διαφορετικές δυνατότητες για πολιτική δράση. Μόνο η παρουσία των στρατευμάτων της Ένωσης στο Νότιο εμπόδισε τους λευκούς πολίτες που είχαν πάρει το νόμο στα χέρια τους και τον εφαρμόζαν κατά βούληση (vigilantes)-πολλοί από τους οποίους ήταν βετεράνοι της Συνομοσπονδίας - από το να τρομοκρατούν τους απελεύθερους. Στο Τενεσί, στη Νότια Καρολίνα και τη Λουιζιάνα, υπήρχαν μαύρες Σύγκλητοι που συνέταξαν τη «Διακήρυξη των Δικαιωμάτων και των Αδικοπραξιών», επιμένοντας ότι η ελευθερία θα είναι μια κοροϊδία αν δεν συνεπάγονταν την ίση πρόσβαση σε λεωφορεία, τρένα και ξενοδοχεία, τα σχολεία και τα πανεπιστήμια.

Στον Βορρά και στην Δύση, οι πιο τολμηροί ριζοσπάστες οργάνωσαν τμήματα της Διεθνούς· από τα τέλη της δεκαετίας του 1860 υπήρχαν περίπου πενήντα τμήματα και μέλη που έφταναν ίσως τις πέντε χιλιάδες. Τον Δεκέμβριο του 1871 η ΔΕΕ διοργάνωσε στη Νέα Υόρκη μια διαδήλωση συμπαραστάσης προς τα θύματα που σφαγιάστηκαν στην καταστολή της Κομμούνας του Παρισιού, εβδομήντα χιλιάδων. Στο πλήθος σε περίοπτη θέση βρίσκονταν μια μαύρη πολιτοφυλακή που ονομάζονταν Φρουροί του Skidmore· πολλοί συνδικαλιστές με τα πανό τους· Η Victoria Woodhull και οι φεμινίστριες ηγέτιδες του τμήματος 12· μια ιρλανδική μπάντα και μια στρατιωτική ομάδα να παρελαύνει πίσω από τη σημαία της Κούβας. Πολλά από τα συνδικάτα που ιδρύθηκαν εκείνη την περίοδο συμπεριελάμβαναν την λέξη " Διεθνής" στο όνομά τους.

Αλλά από τις αρχές της δεκαετίας του 1870, η υποστήριξη του Βορρά για την Ανασυγκρότηση (σ.σ: η διαδικασία μετεμφυλιακής συμφιλίωσης και ανοικοδόμησης), με την ακριβή κατοχή του Νότου και τις τολμηρές προσβολές των φυλετικών προκαταλήψεων, είχε αρχίσει να υποχωρεί. Ένα κύμα σκανδάλων διαφθοράς υπέσκαψε το Ρεπουμπλικανικό ηθικό. Το πραγματικό πρόβλημα, όμως, ήταν ότι το Ρεπουμπλικανικό πρόγραμμα είχε διαλυθεί στα εξ ων συνετέθη. Ο Λίνκολν ήλπιζε να οικοδομήσει μια ισχυρή και έγκυρη ομοσπονδιακή κυβέρνηση στην Ουάσιγκτον και να αποκτήσει έτσι το σεβασμό για το κράτος δικαίου σε ολόκληρη την αποκατασταθείσα Ένωση. Στα μάτια του Μαρξ, ο Λίνκολν θα είχε αναπτύξει το είδος της «αστικής δημοκρατίας» που θα επέτρεπε τη δημιουργία ενός εργατικού κόμματος αφιερωμένο στη δωρεάν παιδεία, την προοδευτική φορολογία και την οχτάωρη εργασία.

Αυτές οι ελπίδες διαψεύστηκαν. Η Δολοφονία του Λίνκολν, το χάος, η αντιδραστικότητα της προεδρίας Τζόνσον και η αποτυχία του Οδυσσέα Γκραντ, του διάδοχου του, να επιβάλει ηθική ηγεσία, υπονόμισαν ή έθεσαν σε κίνδυνο την υπόσχεση μιας αξιόπιστης, αδιαίρετης ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Ο Μαρξ δεν εξεπλάγη από την εμφάνιση των καπιταλιστών-«ληστών βαρόνων», ούτε από τον πικρόταξικό αγώνα που εξαπέλυσαν. Τα είχε αναμένει - και μάλιστα προβλέψει - .

Όμως, η αποτυχία του ομοσπονδιακού κράτους να επιβάλει την εξουσία του στο Νότο ήταν ένα άλλο ζήτημα, καθώς και η δυνατότητα των Βόρειων αφεντικών να συντρίβουν απεργίες με την ανάπτυξη χιλιάδων ειδικών αστυφυλάκων και ιδιωτικών ντετέκτιβ.

Το τέλος της δουλείας σίγουρα επικύρωσε τη στιγμιαία ευθυγράμμιση του Λίνκολν και του Μαρξ. Κατά τη διάρκεια της Ανασυγκρότησης (μεταξύ περίπου 1868-1876), οι απελεύθεροι μπορούσαν να ψηφίσουν, τα παιδιά τους μπορούσαν να πάνε στο σχολείο και υπήρχαν πολλοί μαύροι εκλεγμένοι αξιωματούχοι. Στο Βορρά, υπήρχαν κέρδη για το κίνημα για το οχτάωρο και οι πρώτες προσπάθειες για τη ρύθμιση των εταιρειών του σιδηροδρόμου. Αλλά κάτι από το συντηρητικό πνεύμα της προπολεμικής δημοκρατίας, με την αποστροφή της για την ομοσπονδιακή φορολογία, παρέμενε ως αδυναμία της ομοσπονδιακής εξουσίας. Σε

μια δυσοίωνα εξέλιξη, το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι η προοδευτική φορολογία εισοδήματος, η οποία εισήχθη από τη διοίκηση Λίνκολν το 1862, ήταν αντισυνταγματική. Χωρίς το φόρο εισοδήματος, η εξυπηρέτηση των αναγκών του πολέμου θα ήταν πολύ πιο δύσκολη και η μελλοντική αναδιανομή αδύνατη. Άλλο ένα βήμα προς τα πίσω ήταν μια απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, που ερμήνευσε την υπόσχεση της ίσης μεταχείρισης για "όλα τα πρόσωπα" στην Δέκατη Τέταρτη Τροποποίηση του 1868 - ένα μέτρο που θεσπίστηκε για την προστασία των απελεύθερων- ότι προσφέρει προστασία στις νέες εταιρείες, δεδομένου ότι κρίθηκαν επίσης ότι απολαμβάνουν το καθεστώς των «προσώπων». Το άμεσο αποτέλεσμα αυτής της απόφασης ήταν να καταστήσει πολύ πιο δύσκολη την ρύθμιση των εταιρειών για τις ομοσπονδιακές και τοπικές αρχές(η απόφαση εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα) .

Η Ανασυγκρότηση τελείωσε με μια συμφωνία μεταξύ Ρεπουμπλικάνων και Δημοκρατικών που επίλυσε το αδιέξοδο των εκλεκτόρων του 1876, επιβεβαιώνοντας την θρυμματισμένη εξουσία του κράτους. Αυτή η συμφωνία επέτρεπε σε έναν υποψήφιο με λιγότερες ψήφους να μπει στο Λευκό Οίκο, ενώ απαιτούσε την απόσυρση όλων των ομοσπονδιακών στρατευμάτων από το Νότο. Αυτό έδωσε το ελεύθερο στους όχλους για λυντσαρίσματα. Μέσα σε λίγους μήνες, ο ίδιος ο Grant παραπονέθηκε ότι τα ομοσπονδιακά στρατεύματα που είχαν εμποδιστεί να αντιμετωπίσουν την Κου Κλουξ Κλαν, στάλθηκαν εναντίον των εργατών του σιδηρόδρομου κατά τη διάρκεια της μεγάλης απεργίας του 1877, καταστέλλοντας την με κόστος εκατό ζωνών. Οι Αμερικανοί εργαζόμενοι αγωνίστηκαν πεισματικά, αλλά συχνά σε περιφερειακή ή δια-πολιτειακή βάση. Για πολλούς, ο συνδικαλισμός είχε περισσότερο νόημα από ό, τι το εργατικό κόμμα που ο Μαρξ και ο Ένγκελς υποστήριξε, αν και η διεισδυτική ανάλυση του Μαρξ για τον καπιταλισμό εξακολουθούσε να έχει αντίκτυπο σε ανθρώπους τόσο διαφορετικούς όπως ο Samuel Gompers (ιδρυτής της AOE/AFL {σ.σ: Αμερικάνικη Ομοσπονδία Εργασίας}), η Lucy Parsons (συνδικαλίστρια, φεμινίστρια, ιδρυτής του BEK/IWW {Βιομηχανικοί Εργάτες του Κόσμου}) και του Eugene Debs (Σοσιαλιστής).

Η ήττα του οράματος του Λίνκολν για ένα ενιαίο, δημοκρατικό και αξιόπιστο πολίτευμα ήταν μια ήττα και για τους σοσιαλιστές εξίσου. Όχι για τελευταία φορά, η ιδιοφυΐα του Συντάγματος των ΗΠΑ, με τους πολλαπλούς ελέγχους και τις ισορροπίες του, κατάφερε να ματαιώσει τα σχέδια των προοδευτικών.

Πηγή: JACOBIN